

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

v/ Nasjonal helse- og samhandlingsplan

Vår ref:
22/00732-1

Saksbehandler:
Hilde Silkoset

Dato:
15. september 2022

Innspill til Nasjonal helse- og samhandlingsplan

Barneombudet viser til det påbegynte arbeidet med Nasjonal helse- og samhandlingsplan og benytter anledningen til å levere et skriftlig innspill.

Tiltakene som legges gjennom Nasjonal helse- og samhandlingsplan vil ha stor betydning for barn og unges liv, helse og oppvekst, og dermed også for barns rettigheter. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen artikkel 3 slår fast at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn. Barneombudet oppfordrer derfor departementet til å basere denne planen på et barnerettighetsperspektiv for å bidra til å realisere barns rettigheter. Se mer om barnerettigheter i vedlagte innspill og rapporter.

Vi støtter beslutningen om at Nasjonal helse- og samhandlingsplan skal omfatte både kommunal helse- og omsorgstjeneste og spesialisthelsetjenesten, med et overordnet mål om å sikre sømløse pasientforløp og gode tjenester i hele landet. Vi erfarer at det nettopp er behov for bedre samarbeid og overganger mellom nivåene i helsetjenesten, og å utjevne geografiske ulikheter i behandlingstilbudene. Vi viser til Barneombudets innspill til ny folkehelsemeldingⁱ, opptrappingsplan psykisk helseⁱⁱ, og våre rapporter om psykisk helsetilbud i spesialisthelsetjenestenⁱⁱⁱ og kommunehelsetjenesten^{iv} som sammenfatter våre innspill.

[Digitalisering kan bidra til mer fleksible tjenester](#)

Arbeid med barn krever stor grad av fleksibilitet. Selv om utfordringene kan være felles, er det behov for individuelt tilpasset tilnærming for at barn og unge skal ha nytte av hjelpen de mottar. I vår rapport om det psykiske helsetilbudet i spesialisthelsetjenesten, erfarte vi at tjenestene i dag ikke er tilstrekkelig tilpasset det enkelte barns livssituasjon og behov^v. Ungdom kan for eksempel ha behov for å snakke med behandleren sin på andre steder enn et kontor, og gjerne utenfor

Torggata 2-4,
0181 Oslo

Postboks 8889 Youngstorget,
0028 Oslo

skoletid. Noen peker også på at lang reisevei til og fra behandlingsstedet er utfordrende. Slik helsetjenestene er organisert i dag er ikke tilbudet godt nok tilpasset barn og unges behov for fleksibilitet. Vi anbefalte i rapporten vår at Helse- og omsorgsdepartementet stimulerer til at ny teknologi brukes aktivt som en del av behandlingstilbudet til barn og unge. Der hvor det ikke finnes egnet teknologi, bør det utvikles og prøves ut. Vi foreslo også at dette arbeidet skjer i nært samarbeid med barn og unge^{vi}. Nasjonal helse- og samhandlingsplan må derfor legge rammer som åpner for å gjøre hjelpen mer fleksibel ved hjelp av teknologiske løsninger.

Vi merker oss at digitalisering er et av temaene som vil bli løftet frem i den nye Nasjonale helse- og samhandlingsplanen, og støtter satsingen på dette området. Videreutvikling av digitale tjenester kan bidra til å imøtekomme barn og unges behov for fleksibilitet ved at en for eksempel kan gjennomføre deler av et behandlingsforløp digitalt.

Barneombudet ønsker videre å påpeke viktigheten av å få med brukerperspektivet til barn og unge når digitale helsetjenester utvikles. De benytter seg daglig av digitale plattformer og sitter med verdifull kunnskap om hvordan tjenestene kan rigges for å best mulig møte deres behov^{vii}.

Med vennlig hilsen

Camilla Kayed
fagsjef

Hilde Silkoset
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

ⁱ [Innspill-til-neste-folkehelsemelding.PDF](#)

ⁱⁱ [Barneombudets innspill til opptrappingsplan psykisk helse](#)

ⁱⁱⁱ [Jeg-skulle-hatt-BUP-i-en-koffert \(1\).pdf](#)

^{iv} [Hvem-skal-jeg-snakke-med-na \(1\).pdf](#)

^v [Jeg-skulle-hatt-BUP-i-en-koffert \(1\).pdf](#)

^{vi} Ibid s. 56

^{vii} <https://ehealthresearch.no/nyheter/2021/brukermedvirkning-om-videokonsultasjoner>